

Slovenská terminologická databáza

Terminologická databáza predstavuje počítačovo spracovaný súbor relevantných informácií o odborových terminológiách v jednom alebo viacerých jazykoch, ktoré sa systematicky zoskupujú do terminologických záznamov. Pomocou programového vybavenia možno tieto informácie aktualizovať, modifikovať a dopĺňať, prípadne vytvárať rôzne druhy výstupných informácií.

Sústredenie terminológií pod jednu správu, spolupráca s terminologickými komisiami, odborníkmi i prekladateľmi, neustála modifikácia a dopĺňanie terminologických záznamov sa v súčasnosti považujú za jediný prostriedok terminologickej harmonizácie a štandardizácie, pričom sprístupnenie databázy širokej verejnosti napomáha a uľahčuje presadzovanie štandardizovaných terminológií.

Cieľom projektu Slovenskej terminologickej databázy (STD) je oživiť terminologické aktivity na Slovensku a prispieť k skvalitneniu komunikácie v odbornom jazyku odstránením nejednotnosti a prílišnej variantnosti terminológií po roku 1989. Ide predovšetkým o zmapovanie stavu slovenskej terminológie a centralizovanie terminologických údajov pojmového i jazykového charakteru v rôznych oblastiach, aktuálne zhromažďované a spracúvané v oddelení Slovenského národného korpusu (SNK). Ich dopĺňanie a aktualizáciu umožnia jazykové korpusy odborných textov v predmetných oblastiach. Textová informácia je totiž jediným spoľahlivým zdrojom informácií a indikátorom zmien o terminologických sústavách.

V oblasti jazykovedy má Slovenská terminologická databáza ambíciu vytvoriť priestor pre kvalitný terminologický výskum a komparáciu s terminológiami v iných jazykoch, čo je základným predpokladom pre medzinárodnú spoluprácu v tejto oblasti. Z pohľadu aplikovanej disciplíny – terminografie – zjednoduší a skvalitní tvorbu odborných slovníkov a aktualizáciu starších terminografických diel.

Slovenská terminologická databáza, ktorú sa podarilo koncepčne i prakticky zrealizovať v Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV, konkrétne v oddelení SNK, sa sprístupnila verejnosti v elektronickej podobe prostredníctvom internetu v máji roku 2007 a odvtedy slúži, zatiaľ v obmedzenej miere, ako referenčný zdroj jednak pre odbornú verejnosť, jednak pre lingvistov, prekladateľov, lexikografov a v neposlednom rade aj pre laikov z radov širokej verejnosti.

Slovenská terminologická databáza obsahuje odborné terminológie v slovenskom jazyku vrátane nomenklatúr, štandardných termínov, profesionalizmov i skratiek zaradených do príslušných vedných oblastí a doplnených definíciou, ako aj identifikačnou informáciou jej zdroja. V súčasnosti ponúka vyše 12 000 terminologických záznamov z viac ako 21 oblastí (z oblasti astronómie, práva, migračnej politiky, korpusovej lingvistiky, frazeológie, bilingvizmu, histórie atď.). V terminologických záznamoch zatiaľ nefigurujú všetky terminologické údaje, ako ich zakotvuje koncepcia STD, väčšinou obsahujú heslový termín, definíciu, zdroj definície, zriedkavejšie synonymum a ekvivalenty v cudzích jazykoch a niektoré aj príbuzné termíny a poznámku. STD umožňuje pridať obrazovú dokumentáciu ku každému terminologickému záznamu.

Rozširovanie STD sa uskutočňuje dvomi spôsobmi – preberaním existujúcich terminologických zdrojov so súhlasom ich autorov a často aj s ich účinnou spoluprácou a samostatnými terminologickými projektmi, v rámci ktorých sa spracúvajú aktuálne terminológie.

https://terminologickyportal.sk/wiki/Hlavna_stranka